

Vážení rodiče, milí žáci, pane ministře, laická veřejnosti,

oznámili jsme naši připravenost 27. 11. 2023 stávkovat, doufali jsme, že se ještě alespoň něco podaří změnit. Jediné, k čemu využil pan ministr školství za podpory pana náměstka a pana ministra financí zbylý čas k jednání, je fabulování, žonglování s průměry a matení zejména laické veřejnosti.

Dovolím si použít jednoduchou alegorii, aby bylo lépe pochopitelné, co zásah MŠMT bude znamenat pro regionální školství v příštím a potažmo v přespříštím roce. Představte si školství jako automobil. Už měl hodně najeto a rezavé blatníky, když přišel nápad s inkluzí. Byla to taková klimatizace do starého rezavého vozu. Tehdy jsme jako ředitelé škol říkali, že je to krok správným směrem, ale že je nejprve potřeba napravit hluboký finanční deficit. Nebyli jsme vyslyšeni, dostali jsme klimatizaci do staré felicie. OK popasovali jsme se s tím a začali ji využívat, protože děti, které ji potřebují, máme a není jich málo. Pak přišla změna normativního financování v roce 2020 (tzv. PHmax) – taková pěkná navigace do našeho starého a poruchového auta. Opět jsme upozorňovali, že to bude stát mnoho peněz a že nemáme na zimní pneumatiky. Byl to krok správným směrem, protože školství mělo prioritu a chtěli jsme moderní školství. Naučili jsme se tedy pracovat s navigací a dostali na chvíli pocit, že se můžeme vyrovnat modernímu školství v západní Evropě. Dlouhodobě MŠMT sdělujeme, že platy nepedagogů jsou hluboce pod udržitelným stavem, jinými slovy že dostáváme peníze pouze na tři kola a bylo nám řečeno, že přece máme rezervu (ty volné neobsazené pozice – šikovný ředitel prý si to umí efektivně na škole rozdělit). Nyní nám MŠMT oznamuje, že rezervu si bere, protože bez rezervy se jezdit dá (každý to prý musí pochopit pravil pan náměstek Nantl 21.11. na ČT). Jistě, za normálních podmínek se bez rezervy jezdit dá, ale ne za podmínek, kdy máte u auta dlouhodobě pouze 3 kola. MŠMT dokonce uvažovalo, že by si jedno kolo hned ještě vzalo navíc, a to by se prý měl snažit zřizovatel, takže kompromis po jednání koalice 21.12. je ten, že nám seberou opravdu „jen“ tu rezervu a nikoho nezajímá, že ten dluh z předešlých let, kdy se na nepedagogické zaměstnance doslova kašlalo znamená, že nám k jízdě zbývají pouze tři kola.

Nemluvím tady o situaci, kdy nám slíbili do auta benzín (prostředky na nákup pomůcek, platy učitelů atd.) a nyní nám dají o pěkných pár nádrží méně a my s nimi máme ujet stejnou vzdálenost. Nemluvím ani o tom, že personál na obsluhu auta budu muset z celých 4 % propustit, a to jen proto, že jsem se na škole rozhodl používat jak tu klimatizaci, tak tu navigaci, aby nám ve vzdělávání neujel vlak. Jasně školy, které to nepoužívaly, těch se to nedotkne. V průměru se to dotkne jen některých a z pohledu statistik zanedbatelně (pan ministr Stanjura 21.11. v UD – nechápe, o co nám jde). Fakticky to znamená likvidaci nastoleného kurzu pro školy, které byly lídry změn ve vzdělávání, a to je ta největší škoda, kterou tohle rozhodnutí způsobí. Tuhle škodu nijak vyčíslit nelze a nelze ji zahrnout do statistik. I když jak se zdá, statistika je na ministerstvech ve vládě zúžena na bezduché účetnické zacházení s průměry.

Pár čísel pro veřejnost – zdroj ZŠ, Brno, Gajdošova:

Pracovní pozice nepedagoga	Základní plat v roce 2023
vrátný	17440
uklízečka	18780
pomocná kuchařka	20230
kuchařka, školník	23510

Dostali jsme dobrou radu od několika diváků na ČT – když je ve školství tak málo peněz, proč tam teda ti lidi jsou, proč nejdou vydělávat jinač?! No to právě se stane vážení. Jak jistě uznáte, za tyhle

platy nelze ty zaměstnance ve škole udržet. Abych je udržel, nezbývá než jejich pohyblivé složky platu subvencovat z platů, které jsou normativně určeny pro pedagogickou část zaměstnanců, doposud jsem je subvencoval z platů neobsazených pozic.

Tohle všechno se děje ve jménu úspory, která se pohybuje v rozpětí 5 až 8 miliard korun v situaci, kdy navrhovaný deficit státního rozpočtu činí 252 miliard. Za to však MŠMT hodlá investovat stamiliony korun do natolik zbytečné věci, jakou je tzv. střední článek – pro laiky jakási krajská kancelář s několika desítkami zaměstnanců, kteří budou takovým spojovníkem mezi školami a MŠMT.

Pane ministře, dostůjте svým závazkům a zachovejte financování nepedagogů. Pokud to chcete přehodit na zřizovatele, tak to udělejte, ale legálně, zákonnými normami a se vším všudy včetně odpovídajících kompenzací v rozpočtovém určení daní.

Pane ministře, zachovejte současnou úroveň PHmax, protože základní školy ji využívají podle vašich statistik v průměru 92 % a střední dokonce jen v průměru 83 %. Jistě tedy nevádí, že některé z nich využívají PHmax na 100 %, protože vámi navrhovanými úpravami podle vás nic neušetříme (navrhujete 94 % pro ZŠ a 85% pro SŠ a učitelé se prý „přelijí jinam“ – takže kde je ta úspora podle vás?!). Vy přece už podle statistik vykazovaných k 30.9. nyní víte, kolik školám náleží na příští kalendářní rok.

Pane ministře, přestaňte prosím v médiích říkat, že na výši PHmax a systém financování regionálního školství MŠMT nemá žádné páky! Výše PHmax je dána nařízením vlády 123/2018 a vy to musíte vědět. Vy to tedy jste schopni na vládě měnit, a to pouhým nařízením. Přestaňte prosím říkat, že systém nemá limity – proto se to jmenuje „PHmax“, protože je to maximální možný počet státem financovaných hodin pro danou školu!

Pane ministře, vámi navrhované úspory, byť minimální, budou těžkým direktem pro slibně se rozvíjející a tolik potřebné změny vzdělávacího systému v ČR, a to vše v situaci, kdy nás čeká implementace nových rámcových vzdělávacích programů. Není přece škrt, jako škrt. Každá vámi realizovaná „úspora“ má jinou hodnotu a jsou navzájem nesrovnatelné, vy to přeci musíte vidět. Chcete nám snad namluvit, že vidíte jen ty koruny?

Jedna alegorie na závěr. K čemu vám je počítač, velice slušný monitor a krásná klávesnice, když vám někdo od něj odnese myš? Vy vidíte úsporu 150 korun na sestavě za 15 tisíc, já vidím nefunkční sestavu za 14850Kč.

Děkuji všem, kteří dočetli až sem a jsou ochotni se zamyslet nad smyslem výše napsaných vět. Vyčítal bych si, kdybych je nezkusil napsat a nepokusil se veřejnosti vysvětlit, o co přesně nám ředitelům, jejichž školy budou stávkovat, jde.

Děkuji

Rostislav Novotný
ředitel Základní školy, Brno, Gajdošova 3